

Vejledning til referencehåndtering med Systeme iBog® som format

Når en studerende skal referere korrekt i en opgave, skal referencen tage afsæt i den referencestandard, som den pågældende institution har valgt. Ofte har institutionen en vejledning til de studerende på deres intranet. Dette dokument indeholder information – hovedsagligt henvendt bibliotekar og underviser - om, hvordan man bruger formatet iBog® i forbindelse med referencehåndtering.

Der findes hjælpevideoer, som viser, hvor den studerende finder **ID** og **link** (hel bog eller kapitel), **normalsideoptælling m.m.:** <https://studybox.dk/saadan-bruger-du-studybox#Kildehenvisninger>

Alle undervisere og bibliotekarer på uddannelser som Studybox indeholder bøger til, kan få fri adgang til iBøgerne på Studybox, hvormed I kan tjekke referencer. Kontakt os på underviser@studybox.dk.

Vi har været i referenceforløb med nedenstående referencestandarder, som alle har bekræftet, at iBogens ID eller link kan anvendes til at lave en korrekt reference. Begrundelsen er, at et ID eller et link altid er intakt.

Her i dokumentet behandler vi følgende referencestandarder:

- APA
- Harvard (baseret på guide fra Anglia Ruskin University (ARU))
- Chicago
- Vancouver (baseret på guide fra National Library of Medicine)

Vi skelner mellem *reference* og *litteraturliste*. Med reference menes en henvisning i brødteksten, og med litteraturliste menes oversigten over anvendte værker.

Referencestandarderne adskiller sig primært fra hinanden på baggrund af, hvilke informationer om iBogen der skal med i litteraturlisterne. Eksempelvis vil APA blot have iBogens URL tilføjet, mens Harvard derudover også vil have tilføjet formatet (iBog) og den dato, man har tilgået iBogen. Hver standard har sine egne regler for, hvordan referencer og litteraturliste skal skrives og opstilles – hvor der skal være komma, parentes, punktum, og hvilken rækkefølge informationerne skal listes i. Både Harvard og Vancouver er åbne standarder, hvor der ikke er én officiel standard som hos APA og Chicago, men i stedet nogle guides til de versioner af standarderne, som bliver brugt mest. En overordnet erfaring er, at standardernes krav til kildehenvisninger er fleksible i forhold til oversættelser og tilpasninger. ARU skriver ift. deres guide til Harvard, at den ikke er en lovbog: “The guide to ARU Harvard is for guidance only for our version of the Harvard style and is not a rule book, and you are free to write references for new formats as you find appropriate.”. Chicago skrev ifm. med både tegnsætning og side-ID, at deres standard kan tilpasses forskellige konventioner: “Chicago style is designed to be adapted to suit different conventions.”

APA har tilføjet eksempler på referencer med iBogen som format på deres hjemmeside – find link i APA-oversigt på følgende side.

Her følger en oversigt over, hvordan de forskellige referencestandarder anbefaler referencer og litteraturlister ift. iBog® eller tilsvarende. “E-bog uden sidetal” og “Online bog uden sidetal” regnes som tilsvarende iBøger.

1. *Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet* er en titel med to forfattere.
2. *Pædagogik og lærerfaglighed* er en antologi, eksempler med at skrive litteraturliste til et kapitel i en antologi er med udgangspunkt i kapitel 1.

APA	<p>APA har en officiel standard, som de løbende reviderer, og den nuværende 7. udgave er fra 2020.</p> <p>APA har pr. december 2020 opdateret eksemplerne på deres hjemmeside, så iBog® er inkluderet i deres guides og eksempler.</p> <p>Hjemmeside: https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples/book-references</p>
Reference i brødteksten, skabelon	<p>(Efternavn & efternavn, årstal, ID)</p> <p>Kilde: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7269/box/A54980/?report=objectonly</p>
Reference i brødteksten, eksempel	<p>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet: (Nielsen & Bojsen-Møller, 2019, c2100)</p> <p>Pædagogik og lærerfaglighed, kapitel 1: (Spaten, 2016, c306)</p>
Litteraturliste, skabelon	<p>Efternavn, fornavns initial. (årstal). <i>Titel</i>. (udgave, hvis ikke den første). Forlag. URL</p> <p>Ved en antologi skal 'redaktør' eller 'red.' tilføjes efter fagredaktørens navn: Efternavn, fornavns forbogstav. (red.). (årstal). <i>Bogens titel</i>. (udgave). Forlag. URL</p> <p>Kilde: https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples/book-references</p> <p>Kilde, kapitel i en bog: https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples/edited-book-chapter-references</p>
Litteraturliste, samme forfatter(e) til hele bogen	<p>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet:</p> <p>Nielsen, O. F., & Bojsen-Møller, M. J. (2019). <i>Anatomi og fysiologi: Hånden på hjertet</i> (2. udgave). Munksgaard. https://anatomi-fysiologi.ibog.studybox.dk/?id=c4038</p>
Litteraturliste, antologi	<p>Pædagogik og lærerfaglighed:</p> <p>Larsen, S. (red.). (2016). <i>Pædagogik og lærerfaglighed</i>. Hans Reitzels Forlag. https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=c960</p>
Litteraturliste, kapitel i antologi	<p>Pædagogik og lærerfaglighed, kapitel 1:</p> <p>Spaten, O. M. (2016). Børns og elevers udvikling. I S. Larsen (red.), <i>Pædagogik og lærerfaglighed</i>. Hans Reitzels Forlag. https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?L=0&id=p134&q=p134&redirected=1</p>

Harvard, Anglia Ruskin University	<p>Harvard har ikke én officiel standard, men professionsskolerne henviser alle til den guide, Anglia Ruskin University har lavet.</p> <p>ARU skriver i en mail den 29/01-2021, at Harvard er en 'open style' og derfor kan tilrettes og fortolkes, så det stemmer overens med det nye format, som iBogen er. Derfor skriver de, at ID kan erstatte sidetal i referencer.</p> <p>Hjemmeside: https://library.aru.ac.uk/referencing/harvard.htm?q=edited PDF: https://library.aru.ac.uk/referencing/files/Harvard_referencing_201920.pdf</p>
Reference i brødteksten, skabelon	<p>(Efternavn og efternavn, årstal, ID) Alternativt: (Efternavn og efternavn, årstal, afsnittets overskrift)</p> <p>I mailen fra 29/01-2021 skriver de fra ARU, at de vil anbefale at bruge ID i stedet for afsnitoverskrifter i referencen: "If someone were to ask for advice, then we would go for this example: (Nielsen og Bojsen-Møller, 2019, c2100) and (Spaten, 2016, c306) rather than using section headings. However, section heading could work well and we wouldn't consider it "incorrect"."</p>
Reference i brødteksten, eksempel	<p>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet: (Nielsen og Bojsen-Møller, 2019, c2100) eller (Nielsen og Bojsen-Møller, 2019, Mitosens faser)</p> <p>Pædagogik og lærerfaglighed: (Spaten, 2016, c306) eller (Spaten, 2016, Kvaliteten af feedback).</p>
Litteraturliste, skabelon	<p>Skabelon for e-bog, s. 27 i PDF'en: Author, Initials., Year. <i>Title of book</i>. [e-book] Place of publication (if known): Publisher. Followed by Available at: e-book source and web address or URL for the e-book [Accessed date].</p> <p>Format [iBog], URL og hvilken dato man har tilgået iBogen skal tilføjes i litteraturlisten. I en antologi skal redaktør tilføjes efter redaktørens navn. Oversætter 'ed.' til 'red.'.</p> <p>Skabelon for kapitel i en antologi, s. 24 i PDF'en: Chapter author(s) surname(s) and initials., Year of chapter. Title of chapter followed by In: Book editor(s) initials first followed by surnames with ed. or eds. after the last name. Year of book. <i>Title of book</i>. Place of publication: Publisher. Chapter number or first and last page numbers followed by fullstop.</p>
Litteraturliste, samme forfatter(e) til hele bogen	<p>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet: Nielsen, O. F. og Bojsen-Møller, M. J., 2019. <i>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet</i>. [iBog] København: Munksgaard. Tilgængelig her: <https://anatomi-fysiologi.ibog.studybox.dk/?id=c4038> [Tilgået 19. januar 2021].</p>
Litteraturliste, antologi	<p>Pædagogik og lærerfaglighed: Larsen, S. red., 2016. <i>Pædagogik og lærerfaglighed</i>. [iBog] København: Hans Reitzels Forlag. Tilgængelig her: <https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=c960&L=0> [Tilgået 19. januar 2021].</p>
Litteraturliste, kapitel i antologi	<p>Pædagogik og lærerfaglighed, kapitel 1: Spaten, O. M., 2016. Børns og elevers udvikling. I: S. Larsen, red. 2016. <i>Pædagogik og lærerfaglighed</i>. [iBog] København: Hans Reitzels Forlag. Kapitel 1. Tilgængelig her: <https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=p134> [Tilgået 19. januar 2021].</p>

<p>Chicago</p>	<p>Chicago har en officiel standard som de løbende opdaterer. Den nuværende er 17. udgave fra 2017. Hjemmeside: https://www.chicagomanualofstyle.org/book/ed17/frontmatter/toc.html</p> <p>Chicago har to systemer: forfatter-dato og note-bibliografi. Forfatter-dato har referencen som en parentes i teksten, mens note-bibliografi har fodnoter eller slutnoter. De adskiller sig fra hinanden lidt i forhold til rækkefølge af elementerne i litteraturlisten (hvor årstallet skal stå fx). Her er taget udgangspunkt i forfatter-dato-standard, for det er den, som ligner de andre standarder mest.</p>
<p>Reference i brødteksten, skabelon</p>	<p>(Efternavn og efternavn årstal, ID) Eller (Efter og efternavn årstal, "afsnittets overskrift")</p> <p>Hvis der ikke er sidetal, skal man skrive det nummer, som afsnittet har – det er meget anvendeligt ift. iBog® og side-id. De har i en mail den 12/11-2020 skrevet, at side-id fint kan bruges i referencer.</p> <p>Deres afsnit om referencer uden sidetal: https://www.chicagomanualofstyle.org/book/ed17/part3/ch14/psec160.html</p>
<p>Reference i brødteksten, eksempel</p>	<p>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet: (Nielsen og Bojsen-Møller 2019, c2100) eller (Nielsen og Bojsen-Møller 2019, "Mitosens faser")</p> <p>Pædagogik og lærerfaglighed: (Spaten 2016, c306) eller (Spaten 2016, "Kvaliteten af feedback")</p>
<p>Litteraturliste, skabelon</p>	<p>URL'en skal tilføjes til sidst, efterfulgt af punktum:</p> <p>Efternavn, Fornavn. Årstal. <i>Bogens titel</i>. Udgave, hvis ikke første. Udgivelsessted: Forlag. URL.</p> <p>For en bog med flere forfattere, skal kun den førstnævnte forfatter skrives med efternavnet først. De følgende skal skrives i rækkefølgen 'fornavn efternavn'.</p> <p>I en antologi med en fagredaktør i stedet for en forfatter, skal 'red.' tilføjes efter fagredaktørens navn. Her oversat forkortelsen af editor 'ed.' til 'red.'</p>
<p>Litteraturliste, samme forfatter(e) til hele bogen</p>	<p>Anatomi og fysiologi - Hånden på hjertet: Nielsen, Oluf Falkenberg og Mette Juel Bojsen-Møller. 2019. <i>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet</i>. 2. udgave. København: Munksgaard. https://anatomi-fysiologi.ibog.studybox.dk/?id=c4038</p>
<p>Litteraturliste, antologi</p>	<p>Pædagogik og lærerfaglighed: Larsen, Sten, red. 2016. <i>Pædagogik og lærerfaglighed</i>. København: Hans Reitzels Forlag. https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=c960</p>
<p>Litteraturliste, kapitel i antologi</p>	<p>Pædagogik og lærerfaglighed, kapitel 1: Spaten, Ole Michael. 2016. "Børns og elevers udvikling". I <i>Pædagogik og lærerfaglighed</i>, redigeret af Sten Larsen, kapitel 1. København: Hans Reitzels Forlag. https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=p134</p>

Vancouver, NLM	<p>Vancouver har ikke én officiel standard. Professionsskolerne har enten lavet egne guides baseret på NLM eller henviser til Monash. Monash' guide er baseret på NLM.</p> <p>NLMs guide til litteraturlisten for bøger på internettet: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7269/#A53973</p>
Reference i brødteksten, skabelon	<p>I Vancouver er referencen et tal i en parentes, som så henviser til den nummererede litteraturliste.</p> <p>NLM skriver i en mail den 14/11-2020, at side-id kan bruges i stedet for sidetal i litteraturlisten. Sidetal tilføjes sjældent til referencer. Da de anbefaler at bruge side-id i litteraturlisten, anbefaler vi ligeledes at bruge side-id i referencen.</p>
Litteraturliste, skabelon	<p>Efternavn, Fornavnes forbogstav. Bogens titel [Internet]. Publiceringssted: Forlag; årstal [citeret årstal måned dag]. Bogens længde. Tilgængelig her: URL</p> <div data-bbox="371 687 1396 1080" style="border: 1px solid black; padding: 10px; background-color: #e6f2ff;"> <p style="text-align: center;"> <i>Authors</i> <i>Type of Medium</i> <i>Title</i> <i>Place of Publication</i> <i>Publisher</i> Merlis M, Gould D, Mahato B. Rising out-of-pocket spending for medical care: a growing strain on family budgets [Internet]. New York: Commonwealth Fund; 2006 Feb [cited 2006 Oct 2]. 23 p. Available from: http://www.cmfwf.org/usr_doc/Merlis_risingoopspending_887.pdf <i>Date of Publication</i> <i>Date of Citation</i> <i>Extent</i> <i>Availability</i> </p> </div> <p>Billedet er hentet fra hjemmesiden: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7269/#A53973</p> <p>Bogens længde <i>skal</i> tilføjes i litteraturlisten. Antal normalsider findes via "INFO"-knappen i iBøgerne.</p> <div data-bbox="379 1310 949 1622" style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; background-color: #fff;"> <p>🔖 Kapitel 1. Børns og elevers udvikling INFO DEL</p> <p style="text-align: right;">AF OLE MICHAEL SPATEN</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; margin-bottom: 5px;"> <p>Information om side</p> <ul style="list-style-type: none"> 📄 1 tekstsider 🗨️ 2425 anslag # 337 ord 🖼️ 1 billeder 📄 1,3 iSider 📄 22,1 i kapitlet </div> <p style="text-align: right; color: #007bff;">Inden og konsistentlyt</p> </div> <p>Fordi sidetallene ikke er fra en PDF eller fysisk bog, skal man skrive 'about' (i dansk oversættelse) foran længden og sætte det i klammer: [ca. X sider]. (også selvom den indbyggede optælling af normalsider i iBøgerne er mere præcis end manuel optælling) Kilde: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7269/box/A54980/?report=objectonly</p>
Litteraturliste, samme forfatter(e) til hele bogen	<p>Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet:</p> <p>Nielsen OF, Bojsen-Møller MJ. Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet [Internet]. København: Munksgaard; 2019 [citeret 19. jan 2021]. [ca. 569 sider]. Tilgængelig her: https://anatomi-fysiologi.ibog.studybox.dk/?id=c4038</p>
Litteraturliste, antologi	<p>Pædagogik og lærerfaglighed:</p> <p>Larsen S, redaktør. Pædagogik og lærerfaglighed [Internet]. København: Hans Reitzels Forlag; 2016 [citeret 19. jan 2021]. [ca. 503 sider]. Tilgængelig her: https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=c960</p>

<p>Litteraturliste, kapitel i antologi</p>	<p>Pædagogik og lærerfaglighed. Der er forskellige muligheder, som alle er korrekte:</p> <p>Spaten OM. Børn og elevers udvikling. I: Larsen S, redaktør. Pædagogik og lærerfaglighed [Internet]. København: Hans Reitzels Forlag; 2016 [citeret 19. jan 2021]. [ca. 26 sider]. Tilgængelig her: https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=p134</p> <p>Spaten OM. Børn og elevers udvikling. I: Larsen S, redaktør. Pædagogik og lærerfaglighed [Internet]. København: Hans Reitzels Forlag; 2016 [citeret 19. jan 2021]. Kapitel 1. Tilgængelig her: https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=p134</p> <p>Spaten OM. Børn og elevers udvikling. I: Larsen S, redaktør. Pædagogik og lærerfaglighed [Internet]. København: Hans Reitzels Forlag; 2016 [citeret 19. jan 2021]; [p134-p163]. Tilgængelig her: https://paedagogikoglaererfaglighed.ibog.studybox.dk/?id=p134</p>